

שיעור 11:

חובת אמון - המשך

דגשים:

- אי אפשר לפטור מחובת אמון
- אפשר לתת לנושה משרה ביטוח במקרה שהוא הפר את חובת האמון אבל רק אם זה נעשה בתום לב ולטובת החברה, זה צריך להיות כתוב בתקנון.
- אפשר לשפות נושה משרה (לתת לו כסף), אם צד ג' תובע את נושה המשרה זה צריך להיות כתוב בתקנון.

חובת זהירות

דגשים:

- אפשר לפתור נושה משרה מחובת זהירות
- אפשר לבטח במקרה של הפרת חובת זהירות
- אפשר לשפות אותו

כל אלו רק בתנאי שהפרת חובת הזהירות נעשתה **ברשלנות!**

אם הוא הפר את חובת הזהירות בכוונה או בפזיזות- אי אפשר לקבל ביטוח, פטור, שיפוי.

- רשלנות- לא בכוונה ולא בפזיזות(הוא לא ידע)
- כוונה- מתוך רצון
- פזיזות- מישהו שפועל בקלות דעת, שלא אפשר לו.

פס"ד מעריב- החליטו לקנות את עיתון מעריב למרות שהיה כושל. הדירקטורים היו רשלנים ופליים והיה עליהם לבקש מסמכים ולעשות בירורים.

זכויות בעלי המיעוט

זכויות הצבעה לקבל דיבידנדים ולעיין במסמכי החברה.

חובת בעלי המניות

ס' 192- תום לב- עליהם לנהוג בתום לב כלפי החברה וכלפי אחרים- כלומר אסור לקפח בעלי מניות אחרים.

ס' 193- חובת הגינות-מוטלת על בעל שליטה ועל כל בעל מניות שיש לו כוח למנות או למנוע מינו של נושה משרה. בעל מניות שיווד שהקול משלו יכול להכריע על החלטה(החלטות שלהם משפיעות יותר, הם יכולים לכוון את הפעילות בחברה) חובת ההגינות מאוד קרובה לחובת האמון של נושה משרה, חובת תום הלב המוגברת, זה יותר מאדם לאדם.

חובת ההגינות היא כלפי החברה. בנסיבות מיוחדות אפשר לומר שיש חובת הגינות גם כלפי בעלי מניות אחרים- ממש חריג.

פס"ד סלע נ' ארבל- 2 שותפים. אחד מהם הקים חברה מתחרה ואמרו שהוא הפר את חובת ההגינות מכיוון שהוא היה גם בעל מניות.

הטלת חובת ההגינות זה אחד הדרכים להתמודד עם בעיית הנציג- בין בעלי מניות לבין עצמם, בעלי מניות השליטה לבין המיעוט.

חובת הגינות של בעלי שליטה

- בעת הפעלת שליטה
- בעת מכירת שליטה

ס' 263- בעל שליטה- מי שיכול לכוון את פעילות התאגיד. חזקה שמי שמחזיק ב- 25% מאמצעי השליטה/זכויות הצבעה יחשב כבעל שליטה. אם אף אחד בחברה לא מחזיק ביותר מ 50% מזכויות ההצבעה.

אפשר ש- 2 בעלי מניות ישתפו פעולה ויש להם 25% זכות הצבעה אז אפשר לקרוא להם ביחד בעלי שליטה.

ס' 193- חובת הגינות של בעל שליטה:

1. בעת הפעלת שליטה
2. בעת מכירת שליטה

חובת הגינות בעת הפעלת שליטה- זה אומר שבעל שליטה חב חובת הגינות בעת עשית עסקאות עם החברה- ס' 270(4), ס' 275.

ס' 270(4)- מהם העסקאות שטעונות אישורים מיוחדים.

ס' 275- איזה אישורים נדרשים

ס' 270(4)- מדבר על מספר מצבים:

1. עסקה חריגה של חברה ציבורית עם בעל השליטה בה

עסקה חריגה:

- עסקה שלא בתנאי שוק
  - עסקה שלא במהלך העסקים הרגיל של החברה
  - עסקה בסכומים מהותיים
2. עסקה חריגה של חברה ציבורית עם אדם אחר שלבעל השליטה יש בה עניין אישי.
  3. הצעה פרטית שלבעל השליטה יש בה עניין אישי(לא ניכנס לזה)
  4. שחברה ציבורית מעסיקה את בעל השליטה ורוצה לתת לו שכר כל התקשרות שעניינה שכר ותנאי כהונה טעונים אישורים.
- ס' 270(4א)- כל מה שהזכרנו לעין- רלוונטי לחברה פרטית שהיא אג"ח.

ס' 275- האישורים

שמדובר בעסקאות חריגות של בעל שליטה (מצב 1, מצב 2) דרוש אישור של:

1. ועדת ביקורת
2. דירקטוריון
3. אסיפה כללית שיכלול את אחד מאלה: רוב בקרב אלה שאין להם עניין אישי בעסקה, א סך הקולות המתנגדים לא עולה על שיעור של 2%.

כאשר מדובר על מצב 4- שכר ותנאי כהונה דרוש אישור של:

1. ועדת תגמול
2. דירקטוריון
3. אסיפה כללית שיכלול את אחד מאלה: רוב בקרב אלה שאין להם עניין אישי בעסקה, א סך הקולות המתנגדים לא עולה על שיעור של 2%.

מיהו בעל עניין אישי? ס' 1

"ענין אישי"- "ענין אישי של אדם בפעולה או בעסקה של חברה לרבות ענין אישי של קרובו.."

ענין אישי של מצביע יש זיקה להצבעה מעבר לעסקה עצמה. שבעל המניה מצביע הוא לא חושב רק אם זה לטובת החברה או לא אלה אם יש לו שיקולים נוספים. הצבעה שמושפעת משיקולים שלא קשורים רק לתרומה של החברה. שהענין אישי- מהותי.

הפסיקה הגדירה ענין אישי- פס"ד ערד - מבן הזיקה העודפת המהותית- שהוא מצביע הוא חושב על דברים נוספים וזה משפיע עליו.

- ❖ ענין אישי יכול להיות ישיר- שקשור איכשהו לעסקה שעליה אנחנו מדברות.
- ❖ ענין אישי יכול להיות עקיף- שלא קשור איכשהו לעסקה שעליה אנחנו מדברות.

דוגמא: אם אני מצביעה בעד העסקה החריגה בכלל שהבטיח לי שיעסיק את בעלי-עקיף.

ענין אישי יכול להיות גלוי או סמוי. לדוגמא: יכול להיות הסכם עם בעלי שליטה של מה שהוא מצביע ואני מצביעה- זה גלוי.

לפעמים הענין האישי הוא שאני מצביעה בעד העסקה או נגד העסקה. נגד- ענין אישי שלילי.

איך יודעים אם יש למישהו ענין אישי? המחוקק בס' 276- אומר- מי שמצהיר לפני ההצבעה אם יש ענין אישי או אין זה בעל המניה עצמו. בע המניה יגיב לפני ההצבעה שאין לו ענין אישי. לאחר ההצבעה אם מישהו חושב שהופר הענין האישי עליו ללכת בימ"ש ולהוכיח.

במקרים חריגים שבעל מניות מסווג את עצמו כמי שאין לא ענין אישי מותר ללכת לפני לבימ"ש ולבקש שבימ"ש יסווג אותו כמי שאין לו ענין אישי.

עסקה חריגה של חברה פרטית הנשלטת ע"י חברה ציבורית עם בעל השליטה בחברה הציבורית

בעל שליטה ← חברה ציבורית ← חברה פרטית ← בעל שליטה וחוזר חלילה.

אם החברה הציבורית שולטת בחברה הפרטית מעל 50% צריך את האישורים הנדרשים ע"י החברה הציבורית.

אם לא התקבלו האישורים ובכל זאת נעשתה עסקה:

ס' 280, 281- עסקה חסרת תוקף.

אם העסקה עם בעל שליטה- העסקה תתבטל

אם העסקה עם צד ג'- אם הוא לא ידע- העסקה לא תתבטל

תיקון 22:

- עסקה חריגה- צריכה אישורים – 275
- עסקה לא חריגה ולא זניחה- תיקון 22
- עסקה זניחה- לא צריכה שום אישורים

לגבי עסקאות שלא חריגות ולא זניחות- ועדת ביקורת תחליט איזה אישורים נדרשים.

לפני שחברה עושה עסקה עם בעל שליטה, חברה צריכה לבדוק אופציות חלופיות בשוק.

חובת הגינות בעת מכירת שליטה

כאשר בעל שליטה מוכר מניות למישהו אחר עליו לנהוג בהגינות גם כלפי המישהו האחר, וגם כלפי החברה.

פס"ד קוסוי- מכירת מניות כשיודעים שהעסקה חייבת. מכר מניות למי שרצה להרוס את החברה.